

Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμου].

Συνέχεια ἴδε προηγούμε. φύλλον.

ΚΔ'

Ἡ Ἑρμίνη ἔπασχεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς καὶ συνελθοῦσα προσεκάλει ἴσως τὴν Μαρκέλλαν. Τοῦτο διανοηθεῖσα ἡ κορασις ὤθησεν ἰσχυρῶς τὴν ἔξω θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐβαλε ζύλα εἰς τὴν θερμάστραν τοῦ ἐστιατορίου, προητοίμασε θερμὸν ὕδωρ καὶ ἀποβλέψασα μετὰ πόθου πρὸς τοῦ μικρὸν τοῦτο δωμάτιον, ὅπερ ἐγένετο μάρτυρ τοσοῦτων εἰρηνικῶν διασκεδάσεων, ἀνέβη βραδέως τὴν κλίμακα.

Ἡ ἐλαφρὰ προστριβὴ τῆς λαβῆς τῆς θύρας τοῦ δωματίου οὐδόλως ἐτάραξε τὴν ἀσθενῆ, ἥτις παρελῆρει ἔτι ἡσύχως μὲν ἀλλ' ἀδιαλείπτως. Δὲν ἔβλεπε δὲ πλέον τὸν Μονφόρτ, ἀλλὰ τὴν Τριανταφυλλιάν· τοῦτο δὲ παρατήρησασα ἡ Μαρκέλλα ἠσθάνθη μεγίστην ἀνακούφισιν.

— Νὰ μὴ λησμονήσης τῆς σκουφέττες μου, ἔλεγεν ἡ γηραιὰ κόρη ἐπέξηγοῦσα καὶ διὰ νευμάτων τοὺς λόγους τῆς, καὶ νὰ πῶς ἔπειτα ἔς τῆς κυρὰ Ζαλίνης νὰ τῆς εἰπῆς νὰ προσέχη τὰ κεντητὰ μαντήλια μου. Καὶ ἔπειτα, διὰ τὴν Μαρκέλλαν, εἶνε μέσα ἔς τὸ συρτάρι τοῦ κομμῶ μου ἓνα κουτί ἀπὸ χαρτόνι μὲ τὰ ἔγγραφα τῆς καὶ τὸ χρηματικόν τῆς, φέρε μού τα ἔδω. Ἐλα, φέρ' τὰ μου! ἀνεφώνησεν ἀγανακτοῦσα. Ὡς τὸ δεύτερον συρτάρι ἀριστερά, ὀπίσω ἀπὸ τῆς μεταξωτῆς κάλτσες... Φέρ' τα, λοιπὸν φέρ' τα! Μὰ δὲν ἀκοῦς;

Ἡ τοσοῦτον ἠπία ἠπέλει τὴν Μαρκέλλαν, ἥτις τὴν παρετήρει μετὰ πόνου καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κατεκλύζοντο ὑπὸ ἀδρῶν δακρῶν. Κατὰ τὴν τρίτην ἐπανάληψιν τῆς προσταγῆς ἡ κορασις διανοήθη ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἀποπειραθῆ νὰ ὑπακούσῃ, ἵνα καταπραύνη τὴν ὀργὴν τῆς ἀσθενοῦς.

— Δότε μου τὰ κλειδιά, εἶπε μετὰ δειλίας.

Ἡ κυρία Ἑρμίνη ἠρεύνησεν αὐτομάτως ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν τῆς, ἔνθα συνήθως ἔθετε τὸν πολυτιμον ὄρμαθόν, ἀλλ' οὐδὲν εὔρε.

— Ὡς τὴν τσέπη τοῦ φορέματός μου, εἶπε.

Ἡ Μαρκέλλα ἀναζητήσασα εὔρε τὰ κλειδιά καὶ τα ἔδωκε πρὸς τὴν γηραιάν τῆς φίλην, ἥτις ταχέως καὶ πυρετωδῶς ἀνεῦρε τὸ ζητούμενον κλειδίον.

— Ἀνοίξε τὸν κομμὸ, ἀριστερά, — τὸ κουτί τῆς Μαρκέλλας.

Καὶ διὰ τοῦ βλέμματος παρακολούθει τὰς κινήσεις τῆς Μαρκέλλας, ἥτις ἀδέξιως καὶ περίφοβος ἔχρονотριβει καὶ δὲν εὔρισκε τίποτε.

— Γληγορώτερα, ἔλεγε μετ' ἀγανακτήσεως, γλήγορα λοιπὸν.

Ἡ κορασις ἀνεῦρε τέλος τὴν χαρτίνην πυξίδα — τὴν ἐγνώριζε δὲ κάλλιστα. Ἰδοῦσα τὸ χαρτόνιον τὸ περιεραμμένον διὰ πρασίνου χαρτίου ἠσθάνθη νέα δάκρυα κατακλύζοντα τοὺς ὀφθαλμούς τῆς. Πόσαι ἀναμνήσεις, πόσαι λύπαι συνεκεντροῦντο ἐν τοῖς τεμαχίοις ἐκείνοις τοῦ χαρτοῦ! Ἡ πυξὶς ἐφάνη εἰς αὐτὴν βαρεῖα, — ἀλλ' οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν καὶ τὴν ἔφερε πρὸς τὴν εὐεργέτριάν τῆς.

Τὸ πρῶτον ἤδη ἀφ' οὗτου παρελῆρει ἡ κυρία Ἑρμίνη, διήλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς λάμψις λογικῆ καὶ εἶπε πρὸς τὴν Μαρκέλλαν.

— Φυλαξέ το, μικρὴ μου, εἶνε δ' ἰδίό σου. Πρέπει νὰ το κρύψης, ἀκοῦς; Βάλ' το ἔς τὴν τσέπη σου, γλήγορα καὶ μὴν εἰπῆς σέ κανένα τίποτε.

Ἡ Μαρκέλλα ὑπακούουσα εἰσῆγαγε μετὰ δυσκολίας εἰς τὸ στενὸν πῶς θυλακίον τῆς τὴν πυξίδα, ἥτις μεθ' ὀρυπῆς διολισθήσασα κατῆλθε μέχρι τοῦ πυθμένος τοῦ θυλακίου. Ἡ δὲ κυρία Ἑρμίνη παρακολουθοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τὰς κινήσεις τῆς Μαρκέλλας ἐφαίνετο τὰ μάλιστα εὐηρεστημένη.

— Πολὺ καλά, εἶπεν αὐτὴ εἶνε ἡ περιουσία σου· ἀλλὰ ὁ Ῥοβέρτος θὰ φέρῃ κάτι ἄλλο πρᾶγμα. Τριανταφυλλιὰ, εἶπέ ἔς τὸν Ῥοβέρτον νὰ ἔμβῃ...

Τὰ παραληρήματα ἐπανελήφθησαν, βλέπετε, ἔτι μᾶλλον.

Ἡ Μαρκέλλα ἀθυμοῦσα καὶ δειλιώσα, ἐκάθητο ἐπὶ τῆς μακρᾶς καθέδρας καὶ παρετήρει τὰ βραδέως καταναλισκόμενα ζύλα τῆς θερμάστρας. Ἄνευ τινὸς φόβου εἶχεν ἀτενίσῃ εἰς τὴν φοβεράν νόσον, τὰς ἀγρυπνίας τῆς, τὰς ἀδιαλείπτους φροντίδας καὶ τοὺς πόνους καὶ τοὺς μόχθους, — ἀλλ' ἐν τῇ ὄνειροπολήσει ταύτῃ ἀντημειβετο ὑπὸ τῶν βλεμμάτων τῆς ἀσθενοῦς, καὶ ἐν τῇ ἀσθενεῖ ὑχαριστήξ ἦν προέφερον τὰ τρέμοντα χεῖλη τῆς, ἀνεύρισκε τὴν ἀμειβὴν πασῶν αὐτῆς τῶν θυσιῶν...

Ἄλλ' ὅμως ἀσθενὴς οὐδόλως βλέπων σε, οὐδόλως ἀκοῦν σε, ἐκλαμβάνων σε ἄλλον ἀντ' ἄλλου καὶ ὅμως διαλεγόμενος πρὸς σε, — ἡ ἐκ τῆς παραφροσύνης φρίκη, ἠνωμένη πρὸς τοὺς φόβους λυπηροῦ τέλους, τὸ ἐπίφοβον, τὸ ἄγνωστον, τὸ θανάσιμον ἴσως νόσημα, ταῦτα πάντα συνδυαζόμενα πρὸς τὰς παρακρούσεις πνεύματος παραφρονοῦντος καὶ ἀναίσθητοῦντος... — ταῦτα διανοοῦμενοι τρέμουσι καὶ οἱ γενναϊότατοι τῶν ἀνθρώπων, — πόσον μᾶλλον ἡ Μαρκέλλα, παιδίον ἄπειρον τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγῶνων;

Ἡ νυξ ἐπῆλθε πολὺ πρὸ τῆς ὥρας, ἔνεκα τοῦ νεφελώδους καὶ χιονώδους οὐρανοῦ, ὃν ἀπὸ τῆς πρωίας ἐφώτιζε φῶς ὑπαχρον. Ἡ Μαρκέλλα ἐνεθυμήθη τὸν γηραιὸν ἱατρὸν ὅστις ἐμελλε νὰ ἔλθῃ καὶ ἠδύνατο νὰ ἀποπλανηθῆ ἐν τῇ σκοτεινῇ εἰσόδῳ τῆς οἰκίας. Κατέβη λοιπὸν καὶ ἀνάψασα

τὰς λυχνίας ἔφερε μίαν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς, καὶ πάλιν ἐκάθησεν ἔχουσα τὰς χεῖρας κρεμαμέναις καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς προσελκυούσης ὅλην αὐτῆς τὴν ψυχὴν καὶ φοβιζούσης τὸν νοῦν τῆς.

Αἴφνης ἀντήχησε τὸ κωδώνιον τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας. Ἡ Μαρκέλλα ἀνεσιρτήσεν εὐέλπεις, διότι οἷος δῆποτε καὶ ἂν ἦτο ὁ ἐρχόμενος, θὰ ἦτο ἄγκυρα σωτηρίας. Τὸ βαρὺ βῆμα τοῦ ἱατροῦ ἠκούσθη ἐν τῇ κλίμακῃ, ἡ κορασίς ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ ὁ ἱατρός εἰσέρχεται καὶ τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ πρόσωπον μειδιᾷ κατὰ τὸ σῦνηθες. Φλόξ δὲ μακρὰ ἀνῆλθεν εἰς τὴν καπνοδόχον ἐκδιωχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος.

— Πυρκαϊά! πυρκαϊά! ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Ἐρμίνη, μὴ ἀπὸ τῆ σκάλα, ἐκάηκε, ἀπὸ τὸ παράθυρο, γλήγορα, γλήγορα, εἶνε βούχα...

Καὶ ταῦτα ἀναφωνοῦσα ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς κλίνης. Ἄλλ' ὁ ἱατρός λαβὼν αὐτὴν τὴν ἐπλαγίασεν ὡς μικρὸν παιδίον.

— Ἐλάτε, εἶπεν, ἡσυχάσατε, ἡ πυρκαϊὰ ἐσβυσε, κάτω εἶνε οἱ πυροσβέσται.

— Ἀλήθεια; ἠρώτησεν ἡ Ἐρμίνη ἔντρομος.

— Ἀφ' οὗ σὰς το λέγω! Καὶ ποῦ τὴν ἀρπάζατε;

Ἡ γηραιὰ νεάνις οὐδὲν ἀπεκρίθη, ἐφιθούριζε δὲ ταπεινῇ τῇ φωνῇ λόγους ἀκαταλήπτους.

— Ὁ ἱατρός ἐστράφη τότε πρὸς τὴν Μαρκέλλαν, ἣτις νοήσασα τὴν ἄφωνον ἐρώτησίν του ἀπεκρίθη.

— Τὸ πρῶτόταν ἐγυρίζαμεν ἀπὸ τὴν ἀγοράν, ἡ κυρία εἶπεν ὅτι ἐκρύωνε καὶ ὅταν ἤλθαμεν εἰς τὸ σπίτι ἦταν καταβρεγμένη καὶ τὰ δόντια τῆς ἐκτυπούσαν ἐπλάγιασεν εὐθύς καὶ τὴν ἐπῆρεν ὁ ὕπνος, ἔπειτα ὅμως ἐξαφνα ἐξύπνησε ὅπως τὴν βλέπετε.

Ὁ ἱατρός ἐκύψε πρὸς τὴν ἀσθενῆ καὶ τὴν ἐστήθησκόπησεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπανειλημμένως.

— Εἶσαι μόνη σου; εἶπεν ἀμέσως ὁ ἱατρός σκεφθεὶς μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας. Καὶ ποῦ εἶνε ἡ Τριανταφυλλιά;

— Στὴν πατρίδα τῆς μετὰ τὴν κυρὰ Ζαλινην, εἶπεν ἡ μικρὰ μετὰ ἀθρόοτητος...

— Πρέπει νὰ τῆς τηλεγραφῆσωμεν ἀμέσως. Πῶς εἶνε ἡ διεύθυνσίς τῆς;

— Δέν τὴν ἔξερω, εἶπεν ἡ Μαρκέλλα.

Ὁ ἱατρός παρετήρησε τὴν μικρὰν διὰ βλέμματος ζωοῦ καὶ ὀξέος.

— Καὶ τίς τὴν εἰξεύρει;

— Ἡ κυρία Ἐρμίνη.

— Εἶνε γραμμένη πουθενά;

— Ὅχι, μὰ δέν πιστεύω.

Διὰ κινήσεως δὲ ὀρμητικῆς καὶ ἐμφαινοῦσης ὀργὴν μεγάλην, ὁ ἱατρός ἀνέτρεψε πάντα τὰ χαρτῖα τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ἀπορροφητικοῦ

χάρτου καὶ ἐντὸς τῶν συρταρίων τοῦ γραφείου εἶθα ἡ κυρία Ἐρμίνη ἐκάθητο ὁσάκις ἔγραφε.

Ἀνέγνωσε τὰς ἐπικεφαλίδας πάντων τῶν χαρτίων ἅτινα ἐφαίνοντο δυνάμενα νὰ τον διαφωτίσωσιν, ἀλλ' οὐδὲν εὗρεν, ἡ διεύθυνσις οὐδαμοῦ ὑπῆρχε.

— Ἡ διεύθυνσις τῆς Τριανταφυλλιάς; εἶπε πρὸς τὴν Ἐρμίνην ἐπιθέτων ἐπὶ τῆς χεῖρός τῆς γηραιᾶς νεάνιδος τὴν χεῖρά του ἐπιτακτικῶς, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως εἶχεν ἐπ' αὐτῆς προσηλωμένον τὸ βλέμμα.

— Τριανταφυλλιά! ἀπεκρίθη προσπαθοῦσα νὰ κατακινήσῃ τὴν διατάραξιν τῶν διανοημάτων αὐτῆς. Τριανταφυλλιά Πικαρδιώτου... ἐπαρχία τοῦ Βορρά...

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐπλανήθησαν τῆδε κάκεισε, ἔπειτα δὲ ἐκλείσεν αὐτοὺς καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἀσυνάρτητον ἀπεραντολογίαν τῆς.

Ὁ ἱατρός ὑψώσας τοὺς ὤμους ἠρώτησε τὴν Μαρκέλλαν.

— Καὶ τί ἔκαμες ἀπὸ τὸ πρῶϊ; Δέν ἦλθε κανεὶς;

— Ψυχῇ.

— Καὶ ὀλημέρα ἦσουν μόνη σου, χωρὶς συντροφιά;

— Ἐπῆγα νὰ φωνάξω τὴ μαγειρίσσα τῆς κυρίας Βρεῶ, ἀλλὰ δέν τὴν εὗρηκα. ἔπειτα ἔτρεξα σὲ σὰς.

Ὁ γηραιὸς ἱατρός ἔσεισε τὴν κεφαλὴν παρατηρῶν μετ' οἴκτου τὸ παιδίον.

— Ἀμαρτίες εἶχες, παιδάκι μου, εἶπε συγκεκινημένος. Ἄκουσέ μου, δέν πρέπει νὰ φοβηθῆς, δέν εἶν' ἔτσι; ὅ τι καὶ ἂν συμβῇ...

Ἡ κορασίς παρετήρησε τὸν ἱατρὸν μετὰ βλέμματος ἐν ᾧ ἡ ἀμηχανία μετεβάλλετο εἰς ἀγωνίαν, ἀλλ' οὐδὲν εἶπε.

— Θὰ σου στείλω ἕνα ἄνθρωπον συντροφιά. Θὰ κάμνης ὅ τι σου λέγη, θὰ τον ὑπακούης; δέν εἶν' ἔτσι; Φέρε κοντὰ τὴ λάμπα νὰ γράψω μερικὰ γράμματα.

Ἡ Μαρκέλλα ἀπέθηκε τὴν λυχνίαν ἐπὶ τοῦ γραφείου, ὁ δὲ ἱατρός ἔγραψε δύο ἐπιστολάς καὶ τὰς ἐσφράγισεν, ἔπειτα δὲ ἔγραψεν ἱατρικὰς τινὰς ὁδηγίας.

— Δέν θὰ φοβηθῆς, τὰ εἶπαμε, προσέθηκεν ἐπιθέτων τὴν πατρικὴν του χεῖρα ἐπὶ τῆς κόμης τοῦ παιδίου καὶ ἀπομακρύνων αὐτὴν ἵνα ἴδῃ καλλίτερα τὸ πρόσωπόν του.

— Μήπως θὰ πέθανῃ; ἠρώτησεν ἡ μικρὰ μετὰ φωνῆς τοσοῦτον ἡσύχου καὶ λυπηρᾶς, ὥστε ὁ ἱατρός σφόδρα συνεκινήθη.

— Ἐλπίζω ὅτι ὄχι! εἶπεν ἀλλ' ἄνευ πεποιθήσεως. Ἐγράψα εἰς συγγενεῖς τῆς φίλης μας καὶ ἀναμφιβόλως θὰ εἴθουν μεθαύριον, διότι δέν κατοιοῦν μακρὰν... Νὰ τα ἔχῃς καλὰ μαζί τους, δέν εἶν' ἔτσι; Θὰ ἔλθω ἀπόψε πρὸ τοῦ μεσονυκτίου.

Καὶ ἀπῆλθε καταβαίνων τὴν κλίμακα οὕτως ὥστε νὰ τρίξη ὑπὸ τὰ βήματά του. Ὅτε δὲ τὰ κωδωνιον τῆς κιγκλιωτῆς θύρας ἐσήμανεν ὅτι ὁ ἱατρὸς ἐξῆλθεν, ἡ Μαρκέλλα ἐφραϊάσεν ὅλην, διότι ἦτο μόνη, καὶ μόνη πολὺ μᾶλλον ἢ δὴ ἡ πρότερον! Θεέ μου! πόσον ἦτο ἡ οἰκία μεγάλη καὶ ἀντηχοῦσα!

ΚΕ'

Τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ Σίμων Μονφόρτ ἐπάτει τὸν πόδα ἐπὶ τῆς γενεθλίου γῆς μετὰ ἐννέα ἐτῶν ἀπουσίας. Ἐπανήρχετο κάτοχος μικρᾶς τιнос περιουσίας μετὰ ὑποσχέσεων ἐργασίας, αἰτίνας, συνενουμένοι μετ' ἐκείνων ἃ εἶχεν. ἠδύνατο νὰ τῷ χορηγήσωσιν ὑπαρξιν ἀνευ τινὸς πολυτελείας ἀλλὰ λίαν εὐάρεστον.

Ἐπανήρχετο βαρυνθεὶς τὸν τῆς ξένης γῆς ἄερα, διότι ἦτο μόνος ἐκεῖ κάτω καὶ διότι ἐστενοχωρεῖτο μὴ ἀκούων τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν.

Ἄπαξ ἐγκαταλειφθεὶς μόνος, ἀπεφάσισε νὰ καταπολεμήσῃ καὶ ἀποσοθήσῃ ὅλην τὴν κατέχουσαν αὐτὸν θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν, ἐργαζόμενος ἐμμανῶς, καθ' ὅσον διανοεῖτο ὅτι ἡμέραν τινὰ ἀναμφιβόλως ἀνερωτῶν θὰ ἀνεύρισκε τὴν ἄπιστον γυναῖκα, ἣτις φαύλως καὶ ἀγενῶς φερομένη, τὸν ἀφῆκε νὰ φύγῃ μόνον εἰς τὴν ἐξορίαν, ἣν αὐτὸς ἐπιζητήσῃ χάριν αὐτῆς καὶ μόνης ἵνα τῇ παρασκευάσῃ ὀλίγην τινὰ εὐζωΐαν. Διότι αὐτὸς τί τὰ ἤθελε τὰ χρήματα; Ἦτο βέβαιος ὅτι ὅπου δῆποτε μένων, ἠδύνατο νὰ κερδαίνῃ ὃ τι ἀπαιτεῖται πρὸς συντήρησιν ἑνὸς ἀνθρώπου. Χάριν λοιπὸν ἐκείνης τῆς ἀχαρίστου συγκατένευσε νὰ ὑποστῇ τὴν ἐξορίαν, τὴν δουλείαν σχεδόν!

Ἄλλ' ὁ Σίμων δὲν εἶνε ἐκ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἀποκάνουσιν ἐνθυμούμενοι τὴν ἐκδικήσιν τῶν εἶχεν ἀπόφασιν στερεὰν νὰ ἰχνηλατήσῃ τὴν γυναῖκα του ὅπου δῆποτε, νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον αὐτῆς μίαν μόνην στιγμὴν, νὰ τὴν κατασυντρίψῃ διὰ τῆς περιφρονησεῶς του καὶ νὰ λάβῃ τὸ παιδίον.

Τὸ παιδίον ἦτο ἰδικόν του, ὁ νόμος το ἐδίδεν εἰς αὐτὸν καὶ αὐτὸς θὰ το ἐλάμβανε, καὶ τοῦτο θὰ ἦτο ἡ τιμωρία τῆς ἀστόργου γυναίκος, ἣτις ἀφῆκεν εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς θλίψεις καὶ τῷ ἔλλεψε τὴν μόνην αὐτοῦ χαρὰν.

Ἐκτῶν τὴν γῆν τῆς πατρίδος του ὁ Σίμων ἠσθάνθη πάντα τὰ νοήματά του συγχέομενα ἐν αὐτῷ καὶ τὴν πικρίαν πολλαπλασιαζομένην. Ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, τῇ Ἄβερῃ, ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς ὑποίας εἶχε περιπλανηθῆ τὴν νύκτα τοῦ ἀπόπλου τῆς κατεχόμενος ὑπὸ αἰσθημάτων τοσοῦτον διαφόρων, τοσοῦτον σπαρακτικῶν, οὐδεμία ὑπῆρχεν οἰκία, οὐδεὶς φανός, ὅστις νὰ μὴ τον ἀνεμίμησκεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἱστορίαν τοῦ μαρτυρίου του.

Ὁ Μονφόρτ δὲν ἦτο ἀνθρώπος ἀποφεύγων τοὺς

κακοὺς διαλογισμοὺς. Οὐδέποτε μὲν ἐπράξεν τι κακόν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐφοβεῖτο τὴν παρουσίαν τῶν μισπητικῶν αἰσθημάτων. Ἦρκει εἰς αὐτὸν τὸ μισεῖν, ἱκανοποιουμένης οὕτω τῆς ἐκδικήσεώς του. Οὐδὲ διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου του θὰ ἤγγιζε τὴν γυναῖκά του, — οὐδ' εἰς τὰ δικαστήρια ἤθελέ ποτε τὴν ἐναγάγῃ, — ἀλλ' ἀνευρίσκων ἀνὰ τὰς ὀμιχλώδεις καὶ σκοτεινὰς ὁδοὺς τὰ εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ὄρατὰ ἴχνη τῆς ἐπὶ δεκαετρεῖς ὥρας ἀγωνίας του, ἀνεπόλει τὰς θλίψεις του μετὰ χαρᾶς σκληρᾶς καὶ θηριώδους.

Ἐν τινὶ ὁδῷ στενῇ καὶ θορυβώδει, ἔνθα τὰ παροίγια ἄσματα τῶν ναυτῶν ἔρριπτον ἐκ διαλειμμάτων ὡς ἐπωδὸν κραυγὴν ἔρρυθμον παρατεταμένην, παρεμφερῆ πῶς πρὸς θρήνον, ὁ Σίμων ᾔθησε τὴν θύραν καπηλείου τινός, εἰς ὃ εἶχεν εἰσελθῆ πρὸ ἐννέα ἐτῶν ἀναζητῶν πανταχοῦ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν κόρην του.

Ὁ Σίμων ἀνεγνώρισε τὰ πάντα, τὴν ἐπιγραφὴν καὶ τὴν θύραν, καὶ τὰ χονδρὰ μόρρινα κύπελλα ἐπιδεξιῶς παρατεταγμένα ἐπὶ τῶν πινακίων των. Ἦτο τὸ αὐτὸ καπηλεῖον, ἀλλὰ πῶς βεβελιωμένον: ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν ἄλλοτε κεκαλυμμένων ἐξ ἀπλοῦ ἐπιχρίσματος, κεκαπνισμένου, ρυπαροῦ καὶ ἀηδεστάτου, ἠνέος κτήτωρ εἶχεν ἐπικολληθῆ ἀνωθεν ἕως κάτω, ἴσα, ἀνάστροφα, κατὰ διαφόρους θέσεις, ἐφημερίδας πάσης ἐποχῆς, ἐκείνας ἀναμφιβόλως ὧν εἶχον φεισθῆ πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ θαμῶνες.

Καὶ ἡ μὲν κυρία αἰθουσα ἐφωτίζετο ὑπὸ δύο φώτων φωταερίου: τὸ δὲ παρακείμενον δωμάτιον, ὡσαύτως ἐπεστροφόμενον δι' ἐφημερίδων, ἐφωτίζετο ὑπὸ λύχνου πετρελαίου ἀντικαστήσαντος τὸ παλαιὸν καὶ καπνίζον ἀλειμματοκῆριον ἐπὶ χαλκίνου κηροπηγίου.

Ὁ Μονφόρτ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον κατάκοπος ἐκ τῆς ὁδοπορίας, βαρυνθεὶς ἴσως νὰ σκέπηται. Ἐκάθησεν ἐπὶ ἀχυρίνου ἐδωλίου ἀναμένων τὸ παρασκευαζόμενον κύπελλον καφεῖ ὅπερ παρήγαγε, καὶ ἔμεινεν ἐπὶ στιγμὴν στηρίζων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς ὡς ἄνθρωπος ἀισθανόμενος τὸ φορτίον τῆς ζωῆς βαρέως πιέζον τοὺς ὤμους του.

Ἀνέμεινεν ὀλίγον, ἔπειτα δὲ κατατροχόμενος ὑπὸ τῆς ἀγωνίας τοῦ πνεύματός του, ἐν ἀποσοθήσῃ τοὺς διαλογισμοὺς του, ἠγέρθη καὶ ἐβάδισε βήματά τινα ἐν τῷ στενῷ δωματίῳ.

Αἱ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐπικεκολλημέναι ἐφημερίδες ἐφείλυσαν τὴν προσοχὴν του, καὶ διεσκέδαζε διατρέχων διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ ἰδιότροπα σχέδια ἅτινα ἐσχημάτιζον τὰ μικρὰ τετράγωνα τῶν ἀγγελιωτῶν ἐν τῇ τετάρτῃ σελίδι.

Μὴ δυνάμενος νὰ ἀναγνώσῃ λέξιν τινὰ ἣν ἐβλεπεν ἀνάστροφα, ἔλαθε τὸν λύχνον καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸν τοῖχον.

Ἐτερον τι φύλλον ἐφημερίδος ἐγγύτατα, ἦτο

ὀρθῶς ἐπικεκολλημένον, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἀναγνωσθῆ. Καὶ ἄλλοι δὲ θαμῶνες, βαρυνόμενοι, ὡς αὐτός, νὰ ἀναμένωσι, θὰ εἶχον ζητήσῃ τὴν αὐτὴν διασκέδασιν, διότι ἐφαίνοντο ἴχνη δακτύλων ὑπὸ τοὺς μικροὺς στίχους τῶν διαφόρων εἰδήσεων.

Αἱ διάφοροι εἰδήσεις εἶνε πάντοτε ἐνδιαφερόμεσαι ὅσον καὶ ἂν εἶνε πεπρακτωμένοι καὶ τετριμμένοι· διότι εἶνε συλλογὴ ἀνεκδότων μᾶλλον ἢ ἥττον αὐθεντικῶν, ἃς ἡ ἐφημεριδογραφία προσφέρει καθ' ἑκάστην εἰς ὅλον τὸν περιεργον κόσμον. Καὶ ὁ Σίμων λοιπὸν ἔχων τὸν λύχρον ἀνὰ χεῖρας ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἐντυπον στήλην. Περὶ τὸ μέσον τῆς στήλης εἶδε κεφαλαίους γράμμασι τὰς λέξεις **Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ!** ὑπεράνω μικρᾶς εἰδήσεως, καὶ ἀνέγνω ἵνα ἴδῃ τίς ἦτο ἡ ἀπολεσθεῖσα. Ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦτο ἡ εἰδήσις, θὰ ἦτο ὅμως ἰκανῶς περιεργος, ἵνα τὸν ἀπασχολήσῃ μίαν ἔτι στιγμήν.

« Χθὲς περὶ ὦραν ἐβδόμην τῆς ἐσπέρας ἐν τῇ »
 « πλατείᾳ Μονθολόν, νεαρὰ γυνὴ εἰκοσιπέντε μέ- »
 « χρι τριάκοντα ἐτῶν εὐρέθη νεκρὰ ἐπὶ τινος »
 « τῶν θρανίων τοῦ κήπου, ὅπου εἶχεν εἰσέλθῃ ἵνα »
 « ἀναπαυθῆ. Τὸ κοράσιόν της τριῶν μέχρι τεσ- »
 « σάρων ἐτῶν ἔπαιζε πλησίον της καὶ οὐδὲν ἀ- »
 « σύνηθες παρετήρησε. Τὸ δύσμοιρον παιδίον »
 « ἀπομείναν αἴφνης ὄρφανόν, οὐδεμίαν ἠδυνήθη νὰ »
 « δώσῃ πληροφορίαν περὶ τῶν γονέων του. Ὁ πα- »
 « τὴρ του, ὡς φαίνεται, εἶχεν ἀναχωρήσῃ πρὸ »
 « τοῦ γεύματος «διὰ τοῦ σιδηροδρόμου». Τὸ »
 « παιδίον ὀνομάζεται Μαρκέλλα. Τὰ ἀσπρόρου- »
 « χὰ της φέρουσι τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα M. M., »
 « τὰ δὲ τῆς μητρὸς M. Π. Εὐρέθη ἐπὶ τῆς ἀ- »
 « τυχοῦς γυναικὸς χρηματοθήκη περιέχουσα περὶ »
 « τὰ πεντήκοντα φραγκα. Ἐκ τῆς νεκροψίας »
 « γενομένης σήμερον τὸ πρῶτὸ ἀπεδείχθη ὅτι ἀπέ- »
 « θανεν ἐκ συγκοπῆς. Τὸ δὲ παιδίον, ὅπερ εἶνε χα- »
 « ριέστατον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπαυξάνει τὸ ἐνδια- »
 « φέρον ὅπερ ἐμποιεῖ ἡ ἐρημία του, περιέθαλψε »
 « παραλαβοῦσα γενναίωφρων τις γυνὴ τοῦ τμή- »
 « ματος ἐκείνου φαινομένη ὅτι ἔχει ἀπόφασιν νὰ »
 « τὸ ἀναθρέψῃ ».

Ὁ Μονφόρτ ἀνέγνω μέχρι τέλους, αἰσθανόμενος ἀμφιβολίαν, ἀγωνίαν τινα τὸ πρῶτον μὲν ἀβέβαιον, ἔπειτα δὲ θλίψιν εἰσδύσασαν ὡς σιδηρὸς μαχαίριον εἰς τὴν καρδίαν του, ἧτις αἴφνης τῷ ἐφάνη τοσοῦτον στενὴ, ὥστε δὲν ἐχώρει τὴν ἐν αὐτῇ λανθάνουσαν φρικὴν.

Ἀπέθηκε τὸν λύχρον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐλπίζων ὅτι δὲν ἀνέγνω, ὅτι ἦτο ἀπλῶς παράκρουσις τοῦ πνεύματός του καταβληθέντος ὑπὸ τῶν ὑπερβολικῶν μόχθων καὶ πᾶν πικρῶν διανοημάτων. Ἄλλ' αἴφνης ἐπανελάβε τὸ φῶς καὶ ἀνεζήτη τὴν χρονολογίαν τῆς ἐφημερίδος.

Ἄλλ' οὐδαμοῦ τῆς τρίτης ταύτης σελίδος ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ χρονολογίαν.

Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἐφρικήσεν ὄλος ὡς ἵππος μέλλων νὰ καλπᾷσῃ καὶ ἔπειτα ἐπέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀδρανοῦς καὶ ἀφώνου ἐκείνου τοίχου, ὅστις ἐπέμενεν ἀποκρύπτων τὴν χρονολογίαν, ἧς ἄνευ ὁ Σίμων ἠσθάνετο ὅτι ἤθελεν ἀποθάνῃ ἐκεῖ ὑπὸ λύσσης.

Ἀναβάς ἐπὶ ἐδωλίου προσεπάθησε νὰ ἴδῃ ὑψηλότερα ἑτέρον τι φύλλον, ὅπερ ἠδύνατο νὰ τὸν πληροφορήσῃ τοῦλάχιστον κατὰ προσέγγισιν... διότι αἱ ἄλλαι ἐφημερίδες ἦσαν τὸ πολὺ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν.

Ἀποκαμῶν, καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἀτυχίας ταύτης ἧτις ἐφαίνετο καταδιώκουσα αὐτὸν κατὰ πᾶν αὐτοῦ διάβημα, κατέβη ἀπὸ τοῦ ἐδωλίου κρατῶν ἔτι τὸν λύχρον, καὶ αἴφνης τὸ φῶς ἔπεσεν ἐπὶ τινος στίχου ἐν μικρᾷ τινι γωνίᾳ, ἣν εἶχεν ἀμελήσῃ νὰ παρατηρήσῃ:

« θεάματα τῆς 28 Αὐγούστου ».

Ἀκριβῶς τῇ 26 Αὐγούστου εἶχεν ἀπέλθῃ ἐκ Παρισίων.

Δεκάκις ἀνέγνω ἐπανειλημμένως τὸν μόνον τοῦτον στίχον, ὡς ἠλίθιος, ὡς μωρός, ἐπαναλαμβάνων αὐτὸν γεγωνυῖα τῇ φωνῇ χωρὶς νὰ το αἰσθάνηται. Ἐπειτα λαβὼν τὸν πῖλόν του ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ ἀπωθῶν καὶ συμπαρασύρων ἀνηλεῶς τὴν ὑπρέτριαν ἧτις ἔφερε τὸν καφὲν ἐπὶ δίσκου, ἐξηφανίσθη ἐν τῇ σκοτεινῇ ὁδῷ τρέχων πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἦτο ἐτοίμη, ἀνέβη τρέχων ὡς παράφρων καὶ εἰσδύσας εἰς τινὰ γωνίαν ἀμάξης μόνος, ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς τὸ ἀναπαλλόμενον φῶς τοῦ λύχνου τῆς ἀμάξης, ἀπέκρυψε τὸ ἠλιοκαῆς πρόσωπόν του ἐν τῷ κυανῷ παραπετάσματι τῆς θυρίδος, καὶ ἐκλαυσε λύζων ὡς μικρὸν παιδίον.

Εἶχε λοιπὸν ἀποθάνῃ ἡ γυνή, ἣν αὐτός ἐκατηγόρει ἐπὶ προδοσίᾳ, καὶ κατηράτο ἐπὶ ἐννέα ὅλα ἔτη, καὶ ἦν πρὸ μιᾶς ὥρας μετὰ πάσης χαρᾶς ἤθελε νὰ βασανίσῃ πρὸς τιμωρίαν της!

Εἶχεν ἀποθάνῃ συντριβεῖσα ὑπὸ τοῦ καμάτου, ὑπὸ τῆς λύπης, μόνῃ ἐπὶ θρανίου ἐν ὑπαίθρῳ χωρὶς νὰ ἔχῃ μίαν κἂν χεῖρα ἵνα σφίγῃ τὴν χεῖρά της!

Τὴν ἐκόμισαν εἰς τὸ νεκροσκοπεῖον, καὶ αἱ ἀσεβεῖς χεῖρες ἰατρῶν ἀγνώστων ἀνηρεύνησαν τὴν δύσμοιρον καρδίαν της, γυμνώσαντες αὐτήν, ἵνα τη ἀποσπᾷσιν τὸ λυπηρὸν ἀπόρρητον τοῦ προῦρου θανάτου της, — θανάτου ἀφρημένου καὶ σιωπηλοῦ ὡς ἦτο ὄλος ὁ βίος τῆς δυσμοίρου γυναικὸς!

Ἐθαψαν τὸ λείψανόν της αἱματόφυρτον καὶ βεβηλωμένον ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ κοινῆς λάκκου, καὶ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου δὲν εἶχε πλέον σταυρὸν ἐπὶ τοῦ τάφου της, δὲν εἶχον φέρετρον τὰ ὅστᾳ

της· ἤδη δὲ οὐδὲν ἄλλο ἦτο, ἢ σύντριμμα μεταξὺ συντριμμάτων!

Καὶ αὐτὸς ὁ ἀείποτε ἀδικος, ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐβλασφήμει ἐπὶ τοῦ τάφου τούτου, ἐμίσει τὴν μάρτυρα, ἣτις ἀπέθανεν ἔχουσα ἀναμφιβόλως τὸν νοῦν της πρὸς αὐτὸν ἀπερχόμενον, καὶ ἐλπίζουσα ὅτι ἔμελλε νὰ τον ἐπανιδῆ τὴν ἐπιούσαν. Ἡ ἀτυχὴς ἐζήτηε ὡς χάριν μιὰς νυκτὸς ἀνάπαυσιν πρὶν ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν της... καὶ ἡ νύξ τῆς αἰωνίας ἀναπαύσεως ἀνέμενε τὸ καταπεποιημένον σῶμα, τὴν συντετριμμένην καρδίαν ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀνοικτήριμος εἰμαρμένης.

Καὶ ὁ ἐργάτης τῆς ἀγρίας ταύτης ὠμότητος ἦτο αὐτὸς καὶ οὐδεὶς ἄλλος: εἶχε πολὺ βρασανίστη τὴν πάσχουσαν ταύτην δύσμοιρον καρδίαν, ἀδικῶς μεμψόμενος αὐτὴν διὰ τὴν ἀτελεύτητον κόπωσίν της, τὸ περίλυπον ἦθός της, τὰς βραδείας καὶ ἐπιπόνους χειρονομίας της... Ὁ θάνατος παρεσκεύαζε τὸ ἔργον του καὶ αὐτὸς τυφλὸς καὶ βάνασος τεχνίτης ἐδοθήθη τὸν δῆμιον πάσῃ δυνάμει.

Αἴφνης ἠγέρθη: καὶ ἡ κόρη του, τὸ ὄρφανόν; Ἐκείνη, ἣν αἱ ἐφημερίδες ὑπεδείκνυον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: Ἡ ἀπολεσθεῖσα, ὡς τι ὠρολόγιον, ἢ δακτυλίδιον ἢ ὡς ἀγαπητὸν κυνάριον, τί ἄρα γε εἶχεν ἀπογίγη ἀπὸ ἐννέα ἐτῶν, εὐρεθεῖσα ἔρριμμένη ὡς τι ἔρριμιον ἐπιπλέον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πολυσάλου ἐκείνου ὠκεανοῦ τῶν Παρισίων;

Καὶ μετὰ φρικιάσεως προερχομένης ἐκ φρίκης ἅμα καὶ χαρᾶς διενόηθη ὅτι ἡ κόρη του ἦτο τοσοῦτον μικρὰ τότε, — ὥστε καὶ σήμερον θὰ ἦτο παιδίον ἔτι, καὶ χάρις τῷ Θεῷ εἶχεν ἀναμφιβόλως διαφύγη, ἕνεκα τῆς μικρᾶς ἡλικίας της, κινδύνους ἄλλως πως ἐπιφύβους παρὰ τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν πείναν.

— Κόρη μου! ἀνεφώνησεν ἀνορθούμενος, κόρη μου χαμένη, θὰ σε ξαναυρῶ! φθάνει μόνον νὰ εἶσαι ἀκόμη ζωντανή! . . .

Ἡ δευτέρα αὐτῆ σκέψις τὸν ἐπανέριψεν ἐπὶ τοῦ καθισματός του. Ἐὰν ἡ κόρη του ἦτο ἀποθαμμένη, αὐτὸς ἦτο καταδικασμένος. Τῷ ἤξιζε νὰ ἦτο ἀποθαμμένη, ἵνα τιμωρηθῇ αὐτός, διότι ἀμφέβαλλε περὶ τῆς μάρτυρος μητρὸς! Ἐὰν ἡ θεία Πρόνοια ἦτο δικαία, καὶ τὸ παιδίον ὄφειλε νὰ εἶνε ἀποθαμμένον . . .

Διατὶ ἐκατηγόρησεν ἐπὶ ἀνάδρῳ ἐγκαταλείψει τὴν δύσμοιρον ἀθήσαν γυναῖκά του, ἣτις τον ἠγάπησε μέχρι ἐσχάτης πνοῆς;

Ἀνεμνήσθη πῶς ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ, ἀποχαιρετίζουσα αὐτόν, ἐφαίνετο ὅτι ἐπέθυμει νὰ συναπέλθῃ μετ' αὐτοῦ... αὐτὸς δὲ εἶχεν ἀποθνήσκει αὐτὴν καὶ ἐπιπλήξῃ διότι πολὺ ἄργά το ἀπεφάσισε...

Ἄλλὰ τίς οἶδεν; Ἴσως θὰ ἔζη ἄνευ τῆς τελευταίας ταύτης σκληρότητός του, ἣτις συνέτριψεν ὡς κρυστάλλινον σκεῦος τὴν καρδίαν ἐκείνην

τὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον καθ' ὑπερβολὴν πληττομένην.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἔτρεχεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς οἱ ἀγροὶ ἦσαν σκοτεινοὶ καὶ σιωπηλοὶ: αἱ ἄμαξαι ἔτριζον ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ἐλασμάτων συγκρούμεναι ἐλαφρῶς μετὰ κρότου ὀξέος καὶ μονοτόνου... Κατὰ μικρὸν, μετὰ διάστημα χρόνου ὅστις τῷ ἐράνη καὶ βραχυτάτος καὶ μακρότατος, ὁ Σίμων Μονφόρτ εἶδε γραμμὴν χρυσοῦν ὑπαῖχρον διαγραφομένην ἐν τῷ ὀρίζοντι, νέφος φαῖον ἀπεσπάσθη βραδέως ἀπὸ τοῦ γαλακτώδους ἔτι κυανοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀστὴρ στίλβων ὡς ἀδάμας κρυπτόμενος μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης, ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ πρωϊνοῦ οὐρανοῦ.

ΚΣΤ'

Ἡ Μαρκέλλα ἐξυπνήσασα ἠσθάνθη φρικίαισιν. Ἐν τῷ δωματίῳ τῆς κυρίας Ἑρμίνης εἶχεν ἀγρυπνήσῃ πολὺ, πολὺ ἀφ' οὗ ἡ γηραιὰ θεράπαινα τοῦ ἱατροῦ εἶχεν ἔλθῃ φέρουσα ὀλίγην τροφήν εἰς τὴν Μαρκέλλαν, πολὺ ἀφ' οὗ ὁ ἱατρός, ὅστις τὴν εἶχεν ἀντικαταστήσῃ, εἶχεν ἔλθῃ κατάκοπος οὐδὲ ὅλως δυνηθεὶς νὰ ἐπιτύχῃ τινὰ νοσοκόμον· διότι πᾶσαι εἶχον ἀπέλθῃ, τὴν δὲ τελευταίαν συνήτησεν ὑπὸ τὴν θύραν τοῦ ἀμαξοστασίου του. Ἡ φοβερὰ καὶ παγετώδης ἐκείνη ἡμέρα κατέκλυσε τοὺς Παρισίους διὰ τοσοῦτων περιπενημονιῶν καὶ λοιπῶν συγγενῶν νοσημάτων, ὅσαι ἦσαν αἱ νιφάδες τῆς γιόνος. Τῇ ὑπεσχέθησαν νὰ πέμψωσι πάραυτα διακόνισσάν τινα, ἀλλ' ὄφειλον νὰ ἀποταθῶσιν εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα, νὰ ζητήσωσιν ἐπικουρίαν, διότι πᾶσαι αἱ μαχήτριάι ἦσαν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης... Τοῦτο δὲ ἀπῆται δύο ἢ τρεῖς ὥρας... ἴσως δὲ καὶ ὀλιγώτερον.

— Φοβεῖσαι; εἶπεν ὁ γηραιὸς ἱατρός παρατηρῶν τὴν Μαρκέλλαν μετὰ προσοχῆς· θέλεις νὰ σου στείλω ἕνα οἶον δήποτε νὰ σου κάμῃ συντροφιά; Εἰμποροῦμεν νὰ εὐρωμεν ἕνα οἶον δήποτε ἀλλ' ὅμως ἂν κλέψῃ κανεὶς τίποτε, σὺ θὰ εἶσαι ὑπεύθυνος... Δέν με καταλαμβάνεις; Δέν πειράζει. Δέν εἰμπορῶ νὰ σου ἀφήσω τὴν ὑπηρετρίαν μου, πρέπει νὰ εἶνε ἔς τὸ σπῆτι νὰ δίδῃ πληροφορίας εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἔρχονται καὶ με ζητοῦν... Ἀπόψε δὲν θὰ πλαγιάσω ἔς τὸ κρεβάτι μου, ἔχω νὰ κάμω ἀκόμη μερικὰς ἐπισκέψεις... Ἀμὲ ἡ μαγειρίσσα τῆς κυρίας Βρεῶ δὲν ἦλθεν ἀκόμη;

Θρηνώδης καὶ παρατεταμένη ὠρυγὴ ἀκουσθεῖσα ἔξωθεν ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην. Ἡ δὲ Μαρκέλλα εἶπε περίλυπος:

— Ὅχι, ἔλυσμόνησε καὶ τὸ σῶλο της καὶ ἐκλαίεν ὀληνύκτα. Εἶνε μία ὥρα πού του ἔρριξα ἰγάκι ψωμί ἀπὸ πᾶν ἀπὸ τὸν τοῖχο... Θὰ ψοφήσῃ ἀπὸ τὴν πείναν, τὸ καίμενο τὸ ζῶο...

— Τοῦτο δὲ μόνον μας ἔλειπε, διενόηθη ὁ ἰατρός· ἂν δὲν θέλῃ νὰ σωπῆσῃ ὁ σκύλος, τὸ καίμενο τὸ κοριτσάκι θὰ φοβῆθῃ περισσότερο. Ἦέ μου τὴν ἀλήθειαν, Μαρκέλλα, ὑπέλαβε, δὲν φοβεῖσαι νὰ μείνῃς ἐδῶ μόνη σου; Μὰ νὰ μου εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν.

— Δὲν εἶμαι μόνη μου, ἀφ' οὗ εἶμαι μαζί με τὴν κυρίαν Ἐρμίνην.

Ὁ γηραιὸς ἰατρός οὐδὲν ἀπεκρίθη· διότι δὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ κυρία Ἐρμίνη δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον πρὸ τῆς ἀιατολῆς τοῦ ἡλίου. Αἱ πνευμονικαὶ συμφορῆσεις δὲν δίδουσιν εἰς τὰ θύματα των καιρὸν νὰ πορευθῶσιν εἰς τοῦ συμβολαιογράφου. Ἄμα δὲ τῇ ἀντατολῇ τοῦ ἡλίου ἡ Μαρκέλλα οὐδὲν ἄλλο ἢ εἶχεν ἐπὶ γῆς, ἢ ὅτι ἐφόρει καὶ τὴν πυξίδα ἣν εἶχεν ἐν τῷ θυλακίῳ της.

Ὁ ἰατρός ἀπῆλθε περίλυπος μὴ τολμῶν νὰ εἴπῃ εἰς τὴν ὄρρανήν περὶ τοῦ προσεγγίζοντος θανάτου καὶ μεμψόμενος ἑαυτὸν διότι δὲν το εἶπε. . . Ἐν τούτοις ἐὰν ἡ κυρία Ἐρμίνη ἐμελλε νὰ ζῆσῃ ὥρας τινὰς περιπλέον, προτιμότερον ἦτο νὰ ἀναμείνωσι τὴν ἔλευσιν τῆς διακονίσσης· τοῦλάχιστον τὸ παιδίον δὲν θὰ ἔλυπετο πολὺ τὴν νύκτα ἀπομένον μόνον καὶ ἔρημον.

Ἀπελθόντος τοῦ ἰατροῦ ἡ Μαρκέλλα ἔθηκε ζύλα ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν μακρὰν καθέδραν της. Ἡ κυρία Ἐρμίνη ἐφαίνετο ἡσυχῆς, δὲν ἐλάλει πλέον, καὶ μόνον ἐκίνει τὰς χεῖρας της ἐπὶ τοῦ σκεπάσματός της μετὰ κινήσεως αὐτομάτου, σχεδὸν ὁμαλῆς καὶ κανονικῆς. . . Ἡ Μαρκέλλα οὐδέποτε εἶχεν ἴδῃ ἄνθρωπον ἀποθνήσκοντα· διὸ οὐδὲν νοήσασα, ἐχάρη ἐπὶ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ ἣν ἐνόμιζεν εὐάρεστον, καὶ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ βραχιονοῦ τῆς καθέδρας της ἵνα ἀναπαυθῆ ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας· ἀλλ' ὅμως μετὰ ἐν δευτερόλεπτον ὑπνωτην ἦδη.

Ἀφυπνίσθη αἰσθανθεῖσα φρικίαν. Τὸ πῦρ ἦτο ἐσβεσμένον, τὸ κηρίον εἶχε καῖ ἐπὶ τοῦ κηροπηγίου, τὸ δωμάτιον ἦτο παγερόν, οὐδεὶς κρότος ἤκουετο, οὐδὲ κἄν ἡ ἐλαχίστη πνοή.

Ἀνεπήδησεν ὀρθία ἅμα αἰσθανθεῖσα τὴν κατάστασιν ταύτην, καὶ ἔδραμεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἀπέσυρε τὰ παραπετάσματα ἵνα εἰσέλθῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ ἐκ παιδικῆς συνήθειας ἦνοιξε τὸ παράθυρον ἵνα ἀναπνεύσῃ ὀλίγον καθαρόν ἄερα. Ἀπέναντι αὐτῆς ἐν τῷ φαιῶ καὶ ψυχρῷ οὐρανῶ τὸ πρωῒνον ἄστρον ἐστίλθεν ὡς σταγῶν κρυστάλλου διαπερωμένην ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτίνας. . . Ἡ κορασις προσηγόρευσεν αὐτὸ δι' εὐγνωμονοῦντος βλέμματος, ὡς αἴτιον οἰωνόν, καὶ κλείσασα τὸ παράθυρον, ἦλθε πρὸς τὴν κλίνην.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται ἑλαφρᾶ, ἀθουρῶδες, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Μαρκέλλας ἐστράφησαν πρὸς αὐτήν· εἶδε δὲ τὸ λευκὸν κάλυμμα τῆς διακονίσσης περὶ ἧς εἶχεν εἶπῃ ὁ ἰατρός. Ἐν ᾧ δὲ ἡ κορασις

ἔφερε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν κλίνην, ἐνθα τὸ διὰ μιᾶς ἀδυνατήσαν πρόσωπον τῆς φίλης της μόλις διεγράφετο ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ προσκεφαλαίου, ὑπὸ τὸ ἀσθενὲς φῶς τῆς ὑποφωσκούσης ἡμέρας, — ἠσθάνθη τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν τῆς διακονίσσης τιθεμένην ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ τὴν ἑτέραν πιέζουσαν ἑλαφρῶς τὸν ὠμόν της, ὅπερ ἐδήλου ὅτι ἡ Μαρκέλλα ὤφειλε νὰ κλίνῃ τὰ γόνατα. ||

— Δεήσου, τέκνον μου, εἶπε μετὰ φωνῆς βαρείας, δεήσου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς εὐεργετιδός σου, ἡ ὁποία ἀναμφίβως εἶνε τώρα ἐν τῷ παραδείσῳ.

Ἡ Μαρκέλλα ὑπακούσασα κατενόησε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς χθὲς ὤφειλε νὰ γινώσκῃ ὅτι ἡ κυρία Ἐρμίνη ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Παρὰ πληθύν παρατηρήσεων περὶ τῆς νοημοσύνης τῶν ζῶων, θὰ προσπαθῶμαι ν' ἀναφέρω νέα τινὰ παραδείγματα.

Οἱ ἵπποι διακρίνονται ἰδίᾳ ἐπὶ νοημοσύνη.

Τῷ 1868 ὁ πατήρ μου ἐπώλησε μικρὸν ἵππον, ὑπ' αὐτοῦ ἀνατραφέντα, καὶ φέροντά ὡς διακριτικὸν σημεῖον λευκὸν ἄστέρα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μετώπου· ἐπίσης τὰ κατώτερα ἄκρα τῶν τεσσάρων αὐτοῦ ποδῶν ἦσαν λευκὰ ὡς τὸ γάλα ἐνῶ τὸ τρίχωμά του ἦτο ἐρυθρόχρουν. Οἱ σταῦλοι τῆς ἐπαύλεως εὐρίσκοντο ἐντὸς περιφράγματος ἀπέχοντος τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας, μεταξύ δ' ὑπῆρχεν ἀκαλλιέργητος γῆ ἐκτάσεως ἑκατὸν περίπου μέτρων. Ὁ ἵππος τοσοῦτον εἶχεν ἐξοικειωθῆ, ὥστε, ἅμα ἔφθανε κάτωθεν τῆς προθυραίας κλίμακος τῆς οἰκίας, ἔρριπτον ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ τοὺς χαλινούς καὶ τῷ ἔλεγον *Πηγαῖε*. Τότε ἐξήρχετο τῆς αὐλοθύρας, διήρχετο ἡσυχῶς τὴν ἀκαλλιέργητον γῆν καὶ διηυθύνετο κατ' εὐθείαν εἰς τοὺς σταύλους, καίτοι ἐν τῷ αὐτῷ περιφράγματι ὑπῆρχον καὶ ἕτερα παραπήγματα προωρισμένα δι' ἄλλους σκοπούς. Τέλος ἐπώληθη πρὸς Ἰουδαῖον ἔμπορον, κάτοικον πολίχνης ὀνομαζομένης Στεφανέστι, καὶ κειμένης ἐπὶ τοῦ Προύτου, τοῦ χωρίζοντος τὴν Ρουμανίαν ἀπὸ τῆς Βεσσαραβίας. Ἄλλ' ἐσπέραν τινὰ, δύο μῆνας μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ ἵππου, βλέπομεν τὸ δυστυχὲς ζῶον κάτισχον καὶ πλήρες μωλώπων, ἰστάμενον κάτωθεν τῆς προθυραίας κλίμακος τῆς οἰκίας ἡμῶν, καὶ σύρον μεγάλην φορτηγὴν ἀμαξάν, ἧς ἐπέβαινον δώδεκα τοῦλάχιστον ἄνθρωποι. Ἐνταῦθα ὁ ἵππος κατεκλίθη, καίπερ δ' ἀνηλεῶς μαστιγούμενος ἐστέναζε καὶ δὲν ἠθέλε νὰ ἐγερθῇ.

Ἰδοὺ τί συνέβη. Οἱ Ἰουδαῖοι μεταβαίνοντες ἀπὸ Στεφανέστι εἰς ἑτέραν πολίχνην, ὤφειλον κατ' ἀνάγκην νὰ διελθῶσι διὰ τῆς ἐπαύλεως, ἣν ὁ